

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

K. SLOTTET OCH RIKSDAGSHUSET. — EFTER FOTO.

21:STA ÅRG.

DEN 21 MARS 1920

N:O 25

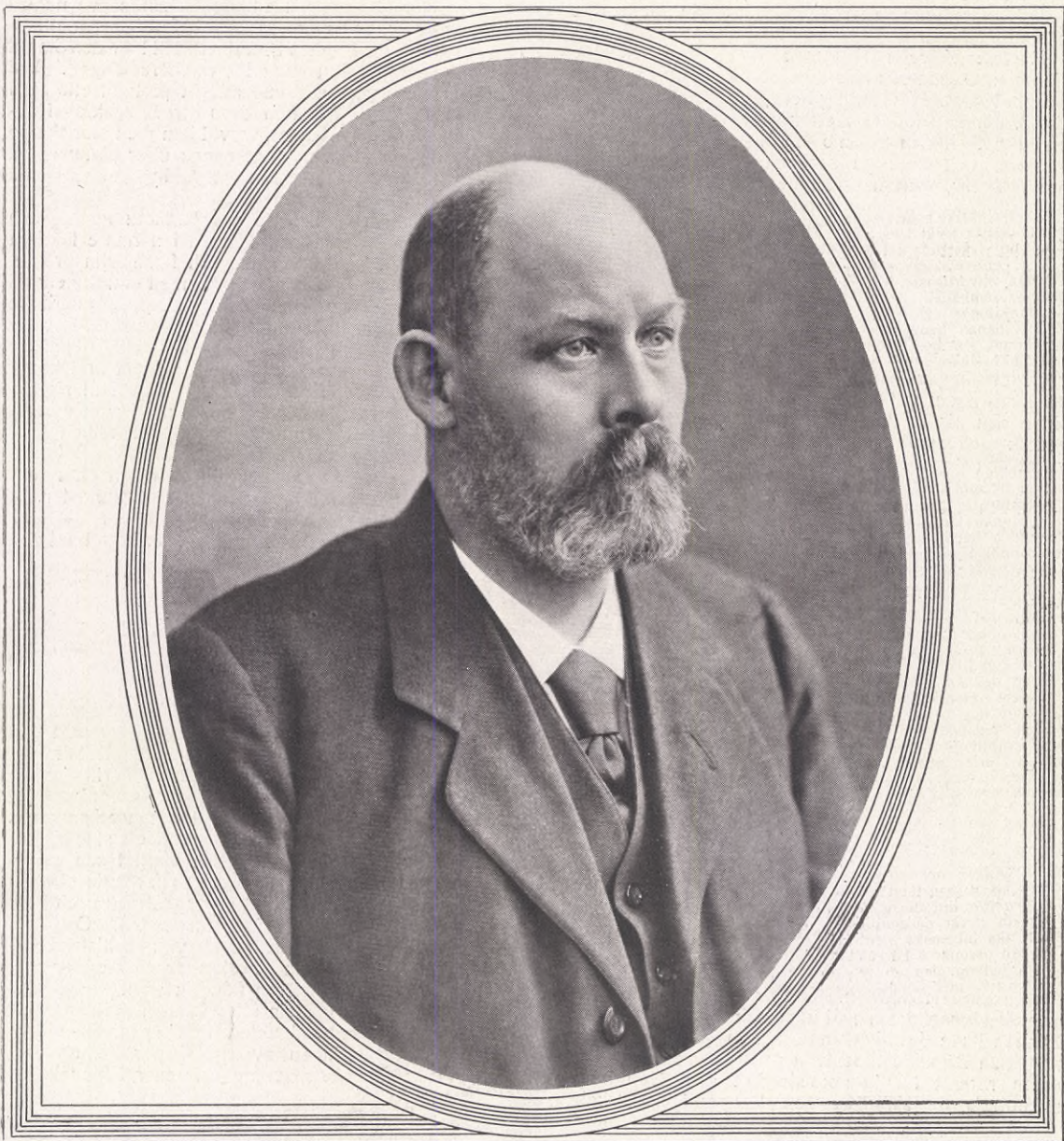

Foto. Sandels. Sthlm.

F. V. Thorsson

Kliche: Renstr. Silfverpartn.

När detta nummer av H. 8. D. ligger inför läsarnes ögon, har Sveriges första homogena socialdemokratiska ministär blivit verklighet. Vad mera är — det är den första rent socialdemokratiska ministär, som över huvud historien känner. Det är visserligen sannt, att det australiska Labour Partys (arbetarepartiets) ledare, mr. Watson, redan 1904 kallades att bilda regering i The Commonwealth of Australia, men det vore säkerligen oriktigt att på grund av den yttre namnligheten sluta till, att det finnes någon verklig gemenskap i åskådning emellan den politiska riktning detta parti företräder och det svenska arbetarepartiets. Det betydelsefulla är, att det är ett marxistiskt revolutionärt parti, som här i Sverige övervunnit sig självt därhän, att det övertagit regeringstommarna i ett land, vars statskick är konstitutionellt-monarkiskt. Försöket är tvivelsutan djärvt och kommer säkerligen icke att kunna undgå att få sin betydelsefulla återverkan på partiet självt. Skall det lyckas, bör förtjänsten därav i främsta rummet tillskrivas de båda socialdemokratiska excellenserna i egentlig mening: Branting och Thorsson. Den sistnämndes kommunalskattereform är som bekant den nya ministärens plattform.

Fredrik Vilhelm Thorsson är liksom statsråden Hansson, Olsson och Nilsson skåning. Hans vaggastod i Stora Köpinge församling nere vid Östersjökusten vid Ystad, där han föddes i ett mycket fattigt hem den 30 maj 1865. Redan vid nio års ålder förlorade han sina föräldrar och kom på socknen. Som vid den tiden brukligt var, bortauktionerades den stackars gossen till en bonde i församlingen, hos vilken han fick tjänstgöra som vallpojke och biträda med gårdens sysslor, tills han fått "gå fram" för prästen, då han trädde i skomakarlära. Det var där, har det skämtats, som han inhämtade, att man måste gå till botten med varje sak för att få den ordentlig, en levnadsregel, som han i varje fall troget följt under hela sin påföljande bana.

Sedan han tjänat ut sina läroår i vällovliga skomakaryrket, begav han sig ut på den traditionella gästlivsvandringen, vilken med alla sina obestridliga avigsidor och risker dock icke kan frångämmas betydelse genom de impulser, som därunder kunde givas ett vaket och öppet sinne. Som gesäll besökte Thorsson bl. a. Stockholm, Uppsala, Sundsvall med flera städer och även Köpenhamn, där han i likhet med socialdemokratiens egentliga pionjär i Sverige August Palm torde ha gjort första bekantskapen med de nya ekonomiska läroarna. Vid 23 års ålder återvände han till hembygden och slog sig ner som skomakarmästare i Ystad, där han snart förvärvade sig stadgat anseende som en av provinsens, ja hela landsortens förnämsta socialdemokratiska folktalare ur den arbetande klassen. Han visade sig emellertid därvid icke blott vara en agitator av mindre vanliga mått med en drastisk humor och en slagfärdighet, som stodo i jämnhöjd med den dånande tordönsstämman, utan även äga framstående egenskaper som organisatör. Bland annat var han med om att grundlägga Folkets park i Ystad — en av de första i sitt slag i vårt land — och blev detta företags ledare. Hans yrkestitel i statskalenderns riksdagsmannalängd var ock, ända tills han år 1914 valdes till bankofullmäktig, parkföreståndare.

Sin parlamentariska bana började Thorsson som så många andra vänstermän med medlemskap i de folkriksdagar, som 1893 och 1894 anordnades i syfte att framdriva den svenska demokratiens, icke blott socialdemokratiens, första stora politiska önskemål: den allmänna rösträtten. Det dröjde över halvtannat årtionde, innan dessa mål uppnåddes, men redan dessförinnan hade det sjunkande panningvärdet i förening med den stigande lönenivån praktiskt sett undan för undan raserat 800-kronors strecket och även börjat undanröjda de skrankor den 100 gradiga röstskalan

uppställt för de breda lagrens deltagande i den kommunala förvaltningen. Vad Thorsson beträffar, tog han redan 1898 säte i Ystads stadsfullmäktige och invaldes år 1902 i Andra kammaren.

Det vore icke berättigat att säga, att han där under de första åren tilldrog sig någon större uppmärksamhet. Först år 1906 aktades han värdig en suppleantplats i tillfälligt utskott, men måtte ha vatsat goda anlag, ty redan följande år befordrades han till suppleant i statsutskottet, hvori han vid proportionsvalmetodens tillämpning å utskottsvalen år 1909 blev ordinarie ledamot. Här kom nu Thorssons arbetslust och arbetsförmåga föst riktigt till sin rätt. I kapp med partivännens och utskottskamraten Rydén sätte han sig in i ärendena på ett sätt, som snart avvann även meningsmotsändare aktingsfull respekt. I synnerhet specialiserade han sig på militärbudgeterna, vilka han i likhet med övriga socialdemokrater givetvis strävade att i görligaste mån beskära. Redan 1908 hade den Lindmanska regeringen tagit hans obestridliga förmåga i anspråk för den nämnda ätt upprättade s. k. civilkommissionen till upptäckande och undersökning av inom försvarsväsendet befintliga missförhållanden och hans insattes sedermera 1911 av den Staafska ministären i den stora försvarsberedningen. Vid 1911 års riksdag hade han av sitt parti utsetts att i andra kammaren framföra dess utredningskrav i avseende på försvarsväsendet, varvid han med stor skärpa kritiserade det varken fullt öppna eller planmässiga sätt, varpå fästnings- och kasärnbyggnadsfrågorna blivit behandlade.

År 1914 valdes han så till bankofullmäktig och trädde därmed för första gången i närmare kontakt med de egentliga ekonomiska och finansiella problemen. Även här arbetade han sig med okuvlig energi in i de främmande ämnena och för dem, som närmare kände honom, var det därför ingen överraskning, när han i början av år 1918 kallades att efterträda Hjalmar Branting på finansministertaburetten. Det är icke för mycket sagt, att han på denna post tillvunnit sig allmän aktning icke blott genom sina framgångsrika strävanden att åter bringa ordning och reda i budgeten efter krigs- och kristidens många ahanda förvirring, utan även genom sin tydliga strävan efter rättvisa vid skatteutmätningen. Ingen finansminister har utkrävt större skattebördor av det svenska folket än Thorsson, men ingen har i trots härv funnit mindre knotande skattebetalare.

Vid skilda tillfällen har han också lagt i dagen en förstälse för produktionens och näringslivets betydelse, som måste göra det bästa intryck på dem, vilka från början kanske fruktat det värsta af den forne kraftagitatorn på finansministerposten. Med välgörande öppenhet och rättframhet har han icke tvekat att tala sanningens och den bättre insiktens ord till egna meningsfränder, även då vad han sagt haft en säkerligen endast ogärna hörd innebörd. Det är hans personliga redbarhets överlägsenhet som därvid gjort sig gällande och avtvingat även de separerade meningsfrändernas längst åt vänster oförbehållsamma erkännande.

Som talare åtnjuter herr Thorsson ett stadgat anseende på grund av sin saklighet, klarhet och tanke-skärpa. I saknad av akademikernas formella elegans har han till gengäld den större precisionens och koncentrationens väl så värdefulla företräden. Och som människa präglas han av en försynthet, älskvardhet och anspråkslöshet som kanske ger en antydning om, att den underbara karriären från bortauktionerad vallpojke till en av landets allra främsta politiska personligheter och ämbetsinnehavare ej är utan sammanhang med besittningen av egenskaper ännu värdefullare än förståndsbeväring och energisk målmedvetenhet.

Danmark har genom Th. Philipsens bortgång förlorat en av sina berömdaste målare, den störste djurmålaren det någonsin ägt. Trots främmande påverkan var han så dansk som någon, och man kan med rätta säga, att vad Bruno Liljefors är för Sverige det var gamle Th. Philipsen för Danmark.

Theodor Philipsen var född i Köpenhamn den 10 juni 1840 och son till den kände affärsmannen med samma namn. Han ägnade sig ursprungligen åt lantbruk, men kom sedan in vid Konstakademien. Efter att med utmärkelse ha deltagit i kriget 1864 utställde han året därpå för försts gången på Charlottenberg, till vars förnämsta målare han med tiden kom att räknas. Det dröjde dock många år, innan han blev allmänt erkänd. Nu betalas hans tavlor med fabelaktiga belopp. När han för ett antal år sedan på auktion försålde en del av sina arbeten inbringade det tillräckligt för att göra honom ekonomiskt oberoende.

Personligen var han anspråkslösheten och älskvärdheten själv. Han skydde varje slag av reklam och arbetade lugnt och ihärdigt för att förskaffa sig en ställning. Ute på den lilla ön Saltholmen i närheten av Köpenhamn fann han de flästa av sina mest kända motiv. Till hans yppersta arbeten höra "hästar som ridas till badning", "kor" och "kalvar vid stranden". Ingen hade en sådan koloristisk begåvning som han. Dubbelt att beklaga var det därför att han under sina senaste levnadsår var nästan blind. Man kan med hänsyn härtill våga påståendet att döden kom som en befriare till honom.

TH. PHILIPSEN.
Född 1840. † 3 mars.

Som djurmålare gick Th. Philipsen ursprungligen i den gamla skolans fotspår. Redan på 1870 talet var han den fullt utvecklade, målmedvetne, i tekniskt hänseende överlägset skicklige impressionisten. Han hade nämligen i Paris upptäckt, att den nya färgen för naturalismen var den enda som passade för hans naturel. Nu fann han sig själv. Under en lång följd av år var han obestridligen en av våra mest fängslande målare, till en början blott föga uppmärksammas, sedan utan förbehåll beundrad av alla kännare och slutligen dyrkad av den stora utställningspubliken som den store konstnären med det världsberömda namnet. Det är först och främst mängden av friluftsskildringar man erinrar sig, när man i minnet återkallar vad Philipsen i sin konst har givit. Där efter komma bilder av den sköna färgstarka hösten, italienska gatubilder och mycket annat. Icke håller får glömmas att Philipsen utfört geniala skulpturer, genom vilka han dokumenterat sig som den

borne bildhuggaren. Särskilt att nämna är hans stolta romerska tjur, vilken på samma gång den är en verklighetsskildring av hög rang innebär förkroppsligandet av en forntidslegend.

Ingen har kunnat upptaga arvet efter Philipsen. Han har icke bildat skola. Danmark har många framstående djurmålare med individuellt särmarke, men ingen av dem når upp till Philipsen. Hans betydelse för den danska målarkonstens utveckling har varit mycket stor. Han har också för all framtid inskrivit sitt namn i den danska konsthistorien, där det står bland de främsta och största.

Aage Heinberg.

FRU EBBA RAMSAY å Vilhelmsro, där hon utfört sitt vackra litosverk för epileptiska barn. Bilden tagen i "Hemmets vrå".
Text å sid. 392.

ETT MERA OVANLIGT ISHUS, uppfört vid Ulricehamns Sanatorium av en gäst där, baron Lerche från Danmark.

EN MÄRKLIG URPREMIÄR PÅ K. DRAMATISKA TEATERN.

Foto. Åmberg & Prentiss, Stockholm.

"PARADSÄNGEN", GUNNAR HEIBERGS PÅ SIN TID UPPESEENDEVÄCKANDE SKÅDESPEL, ännu icke uppfört i Norge och i dagarna för första gången framfört på scenen å K. Dramatiska Teatern i Stockholm. Främst fr. v. Herrar Sven Bergvall (Fredrik Alfson), Ivar Kåge (kungen), Olof Winnerstrand (Julius Alfson) och Ivar Nilsson (Frans Alfson). Nedre bilden: Herr Nils Personne (biografdirektören, i mitten) samt herrar Bergvall och Nilsson.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöbergparre, Sölm-Ögg.

Foto. Åmberg & Prentiss, Stockholm.

Kliché: Bengt Sjöbergparre.

Den 5 mars hade *Dramatiska teatern* i Stockholm urpremiär på den norske författaren *Gunnar Heibergs* satiriska komedi "Paradsängen". När arbetet först utkom i bokform, väckte det, som bekant, i Norge en storm av ovilja, enär man ansåg det utgöra ett pamflettartat angrepp mot Björnsterne Björnsons efterlämnade familj. Av samma skäl har pjäsens upptagande på Dramatiska teaterns program framkallat livliga meningsutbyten, och man har gjort gällande att en taktlöshet därmed blivit begången mot den Björnsonska familjen. Angreppen hava föranlett teaterchefen *Tor Hedberg* att avgiva en offentlig förklaring, i vilken han bestrider att pjäsen är ett personligt persiflage mot familjen Björnson. Teatern hade önskat att framföra ett verk av Heiberg, Norges för närvarande främste dramatiska författare, och valet hade därvid fallit på "Paradsängen" såsom varande den bland Heibergs satirer vilken äger det mest allmänt-mänskliga innehållet.

Vid premiären fick komedien ett på de flesta händer synnerligen goit utförande. Brillanta typer hade utformats av *Olof Winnerstrand* *Ivar Nilsson*, *Nils Personne* och *Ivar Kåge*.

STOCKHOLMS BÖRSBYGGNAD.

Foto. Malmström, Sthlm.

FASADEN MOT STORTORGET.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöberg, Sthlm-Gb.

Liksom man kan säga att Svenska akademins bildande 1786 är det samlade uttrycket för 1700 talets literära kultur i Sverige, är börsbyggnaden på Stortorget ett av våra förnämsta uttryck för samma århundrades konstnärliga kultur. När i våra dagar denna byggnad skänktes till akademien, bildades därigenom en stilenlig kulturell miljö utan motstycke i Sverige.

På den plats där detta utomordentliga minnesmärke över den gustavianska tiden reser sig, stod förr det gamla medeltida rådhuskvarteret med rådstuga, stads-källare, tjufkällare, tortyrkammaren Hvita Hästen och

andra mystiska lokaliteter. Men den allt mer bofärliga byggnaden övergavs av rådstun på 1750-talet och år 1768 revs hela kvarteret.

Redan ett århundrade därförut hade man haft planer på att här, å denna dåförtiden främsta tomten i Stockholm, låta bygga en monumentalbyggnad. Tessin d. ä. lämnade på 1660-talet en del ståtliga projekt för detta ändamål och mellan åren 1728 och 1767 sökte dåvarande nitiske stadsarkitekten J. E. Carlberg att be-veka myndigheterna med det ena efter det andra förslaget över en praktfull börsbyggnad; bland annat

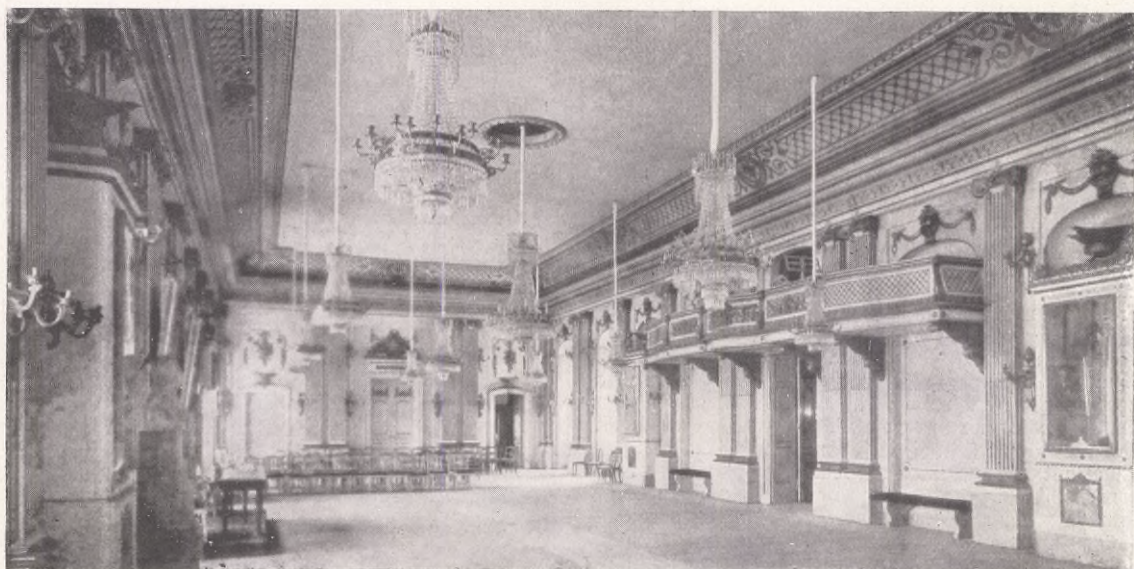

Foto. Malmström, Sthlm.

STORA BÖRSSALEN.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöberg, Sthlm-Gb.

Foto. Matstrom, Sthlm.

Kärligt. Ken. A.-B. Bengt Silfverparre, Sthlm.-Gbg.

STOCKHOLMS BÖRSBYGGNAD: DE 50 ÄLSTES RUM.

DEN NYA MINISTÄREN.

Enligt regeringsformen äger konungen att allena styra riket på sätt regeringsformen föreskriver, men han skall därvid inhämta underrättelse och råd av "ett statsråd, hvartill konungen kallar och utnämner kunniga, er'arna, redliga och allmänt aktade, infödda svenska män av den rena evangeliska läran".

Vid det statsrådsskifte, som ägde rum den 10 mars, har konungen kallat och utnämnt till statsrådet sju nya män: till statsminister det socialdemokratiska partiets grand old man hr *Hjalmar Branting*, till chef för lantförsvarsdepartementet redaktören för tidningen "Socialdemokraten" *Per Albin Hansson*, till chef för sjöförsvarsdepartementet handelsföreståndaren *Johan Bernhard Eriksson* i Grängesberg, till chef för civildepartementet redaktören *Carl Emil Svensson* i Eskilstuna, till chef för jordbruksdepartementet lantbrukaren *Olof Nilsson* i Tånga av Vålinge församling i Malmöhus län samt till statsråd utan departement — konsultativa statsråd — hittillsvarande statssekreteraren i finansdepartementet, filosofie licentiaten *Rickard Johannes Sandler*, förut folkhögskollärare först i Håla, sedan i Brunnsvik, samt byråchefen för lagärenden i finansdepartementet *Thorsten Karl Vilhelm Nothin*. Cheferna för finans- och ecklesiastikdepartementen, statsråden *F. W. Thorsson* och *Olof Olsson* kvarstå i sina ämbeten. Hittillsvarande chefen för sjöförsvarsdepartementet, frih. *Erik Kule Palmstierna* har transporterats till chef för utrikesdepartementet och förutvarande konsultativa statsrådet *Bo Östen Undén* till chef för justitiedepartementet. Avgått ur statsrådet ha excellenserna *Edén* och *Hellner* samt statsråden *Löfgren*, *E. A. Nilsson*, *Holmquist*, *Alfred Petersson* och *Petrén*.

Det är icke föremål för meningsskiljaktighet, att den nya ministärens förnämsta såväl styrka som svaghet ligger hos dess chef. *Hjalmar Branting* har un-

der sin mer än trettioåriga bana som politiker förvärvat sig en erfarenhet och ett anseende både på det inrikes- och utrikespolitiska området, som givit honom en särställning inom kretsen av svenska parlamentariker. Vare sig det gäller att väcka massornas hänförelse i det egna landet eller uppmärksamheten för svenska önskemål i utlandet, är han den ojämförlige. Även de, som starkast reagera mot en socialdemokratisk ministär i vårt land, känna säkerligen en viss tillfredsställelse vid tanken på, att om det är möjligt för någon svensk ministär att hos denna världens väldige utverka erkännande av ålänningarnes berättigade krav på återförening med den svenska folkstam de från begynnelsen tillhöra, skall det vara en ministär *Branting*. Varmt hoppas hela vårt svenska folk, att det må bli den nya socialdemokratiska ministären förunnat att genomföra detta uteslutande på nationella rättfärdighetshänsyn grundade krav. Ingen skall lägga sig oförtrutnare i selen för detta kravs genomdrivande än exc. *Branting*, det veta vi alla. Och enligt skola vi fylka oss bakom honom, när det gäller att giva detta krav eftertryck.

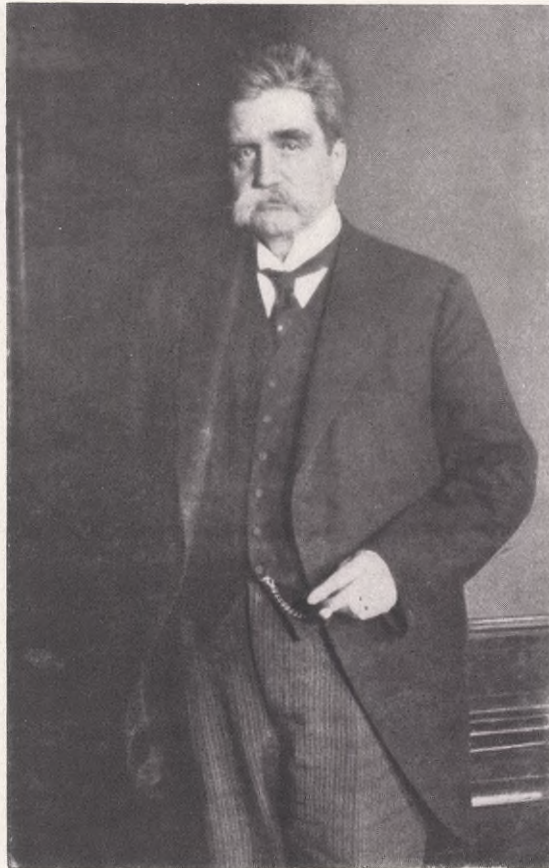
Men exc. *Branting* är även ministärens svaghet så till vida, som han icke längre befinner sig i sin arbetskraftigaste ålder. Man erinrar sig, att han efter endast halvtredje månads tjänstgöring år 1918 lämnade sin post som chef för finansdepartementet i den nu avgångna ministären på grund av sin fysiska svaghet. Den stora frågan är, om han skall orka med det — visserligen i helt andra hänseenden — lika krävande statsministerämbetet. De återstående tio socialdemokratiska statsråden med hr *Thorsson* som enda undantag hämta grunden för sitt existensberättigande i de ämbetsställningar de kommit att intaga uteslutande i hr *Hjalmar Branting*.

Mest omtvistad är den nye "krigsministern", re-

daktör P. Alb. Hansson, som fick säte i riksdagen först 1918 och som huvudsakligen utmärkt sig genom sin strävan att avskaffa allt militärt försvar över huvud. Det kan ju hända, att chefskapet över lantförsvars- och snart även över sjöförsvarsdepartementet kommer att bibringa honom en annan uppfattning om dessa departements behövlighet. Av den politiska prässens omdömen förefaller det i varje fall, som om en viss tveksamhet rådde om redaktör Hanssons kompetens för den honom anförtrodda uppgiften. Sannolikt förhåller det sig väl så, att exc. Branting förbehållit sig samma överinseende över statsrådet Hanssons åtgöranden, som man tidigare kunnat förmärka i tidningen Socialdemokraten, så länge de båda herrarne där stodo i över- och underordningsförhållande till varandra.

Den nye sjöministern Bernhard Eriksson hör till dem, som inom riksdagen åtnjuta synnerlig popularitet. Det anses, att han är designerad att den 1 juli övertaga det nya kommunikationsdepartemen-

H. EXC. STATSMINISTERN HJALMAR BRANTING.
 Chef för den nya regeringen.

Efter en nyligen tagen ögonblicksfotografi. — Foto. Ohm, Malmö.

tet. Jordbruksminister Nilsson åtnjuter i sin ort gott anseende som jordbrukare; i sin ungdom har han en längre tid vistats i Nordamerika. Vad slutligen de båda konsultativa statsråden beträffar, ha de tidigare medverkat vid uppgörandet av det kommunalskatteförslag, som det blir ministärens första politiska uppgift att söka genomföra.

Till bild å sid. 387.

Vi återgiva ett porträtt av författarinnan fru *Ebba Ramsay*, f. Karström, känd av den svenska allmänheten, utom i egenskap av författarinna, för det livslånga oegennyttiga och kärleksfulla arbete hon ägnat åt vanföra och epileptiska barn särskilt i det hem, Wilhelmsro, hon upprättat för dem i närheten av Jönköping, och vilket varit i verksamhet sedan 1872. Fru Ramsay, som är född 1828, står även som stiftarinna till söndagsskolorna i Göteborg (1847). Hennes författarskap omfattar utom vittra även filantropiska ämnen. F. n. är fru Ramsay sysselsatt med att skriva sina levnadsminnen, något som för en person i hennes höga ålder tyder på en ovanlig sinnets spänstighet. Första delen av dessa minnen har för någon tid sedan utkommit från trycket.

DEN AVGÅENDE REGERINGEN OCH DEN NYA. T. v. Statsminister Edén och utrikesminister Hellner jämte sjöministern frih. Palmstierna och justitieministern Löfgren lämna kanslihuset. T. h. Nya regeringsledamöter efter den första konseljen. Främst: Statsminister Branting och utrikesminister Palmstierna jämte statsråden Sandler, Eriksson och Hansson.

Pressfotos.

Kliché: Bengt Silfverparn.

DEN NYA MINISTÄREN.

1. K. H. BRANTING, Statsminister. — 2. FRIH. E. K. PALMSTIERNA, Utrikesminister. — 3. B. Ö. UNDEN, Justitieminister. — 4. O. OLSSON, Eklesiastikminister. — 5. F. V. THORS-
SON, Finansminister. — 6. P. A. HANSSON, Krigsminister. — 7. B. ERIKSSON, Sjöminister. — 8. C. E. SVENSSON, Civilminister. — 9. O. NILSSON, Jordbruksminister. —
10. R. SANDLÄR och 11. T. NOTHIN, Konsultativa statsråd.

den. Branden, som syntes över hela staden och långt utåt landsbygden, upptäcktes först vid halv elvatiden av en av hyresgästerna i paviljongen och efter några minuter var hela Stockholms brandkår på platsen och började ett energiskt släckningsarbete, som dock genast från början måste inriktas på att rädda omkringliggande byggnader. Lyckligtvis låg vinden utåt Värthället, annars torde i varje fall Stockholms ridhus, som ligger alldeles i närheten och är uteslutande av Trå, knappast ha kunnat räddas och även Stadion hade varit hotat.

Efter ett par timmars våldsamt brand, varunder brandkåren som vanligt utförde storverk av energi och mod, återstod av det väldiga komplexet endast en rykande ruinhög. Branden, som torde ha varit den mest dekorativa, som någonsin förekommit i Stockholm, åsågs timme efter timme av oöverskådliga människomassor och till och med uppe på Söders höjder och Kungsholmens utsiktsplatser stodo åskådare i tusental. Utifrån sjön såg det ett slag ut som om hela staden stött i lågor.

Om anledningen till eldens uppkomst är ännu ingenting känt med bestämdhet. Den torde ha sin orsak antingen i kortslutning eller i överhettning av en kamin, som fått brinna utan tillsyn. Försäkringssumman för själva hallen uppgår till 240,000 kronor. Hallen var dessutom försäkrad för driftsavbrott för en summa av 16,000 kronor.

Forts. å sid. 398.

Foto. Sveinhufvud, Stockholm.
DEN STORA TENNISPAVILJONGEN I STOCKHOLM FULLSTÄNDIGT NEDBRUNNEN. Konungen beser brandplatsen i samtal med v. brandchefen kapten Borgenstierna.

Den 7 mars på kvällen utbröt i Stockholm en eldsvåda av alldeles osedvanliga dimensioner i det den jättestora kungliga tennispaviljongen vid Sturevägen på ett par timmar nedbrann till grun-

Foto. Norberg, Stockholm.

Kliché: Ernst Silfverparre.

TENNISPAVILJONGEN FÖRE BRANDEN.

E. AHLUND. Sv. mästare i backåkning. Erövrat Kronprinsessan Margarets vandringspris till bästa backåkare i kombinerad terräng- o. backlöpning. Foto. Reimers, Gävle.

Foto. Norberg, Stockholm.

Kliché: Ernst Silfverparre.

DEN STORA VINTER-AUTOMOBILTÄVLINGEN STOCKHOLM-GÖTEBORG-STOCKHOLM. T. v. N:R 19 BUICK, förd av herr P. Björkman, erövrade Vinterpokalen. T. h. N:R 36 HUPMOBIL, förd av herr C. Sandberg, erövrade Göteborgspokalen.

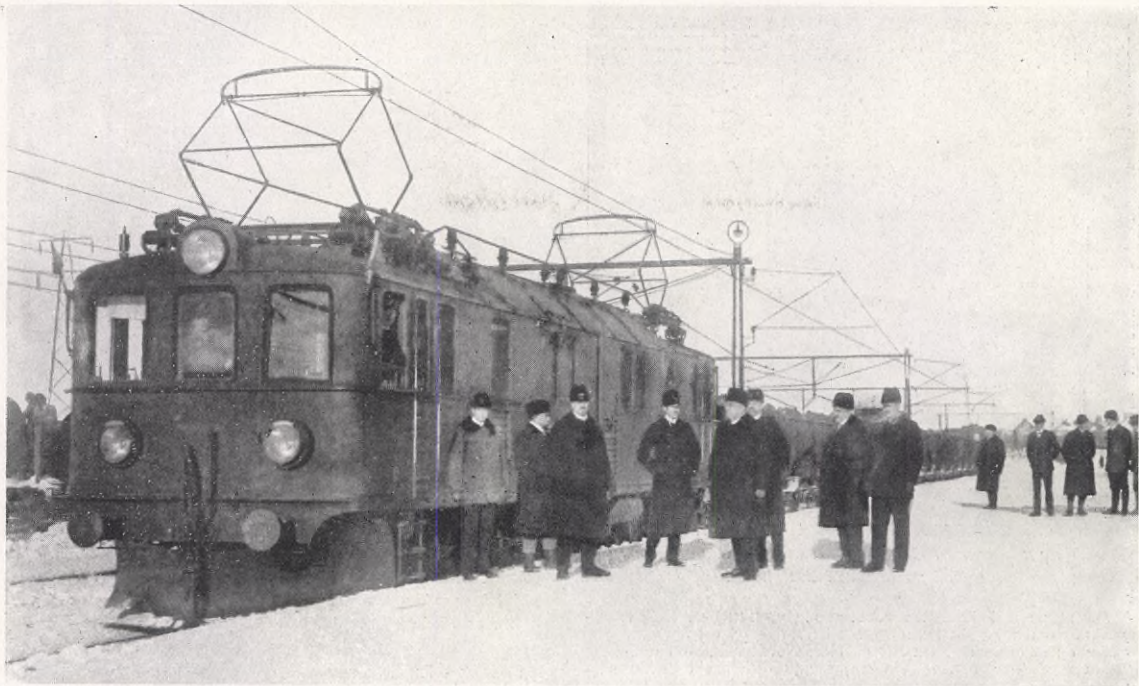
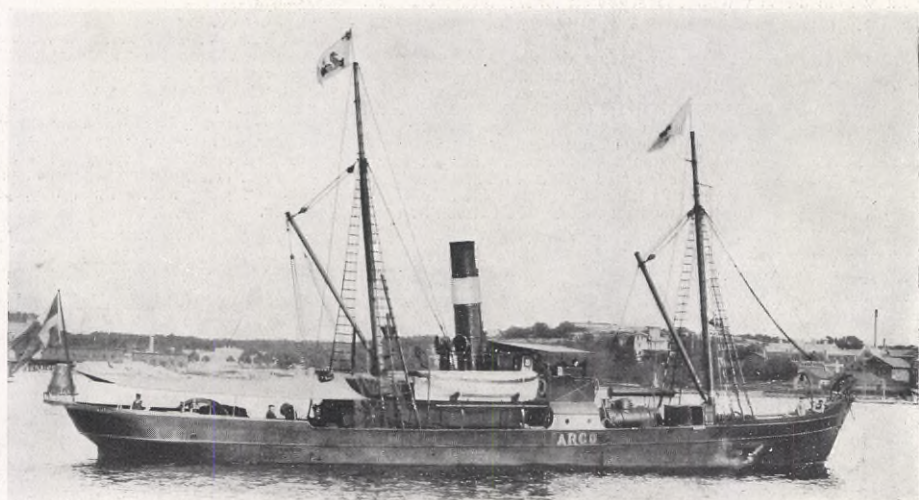
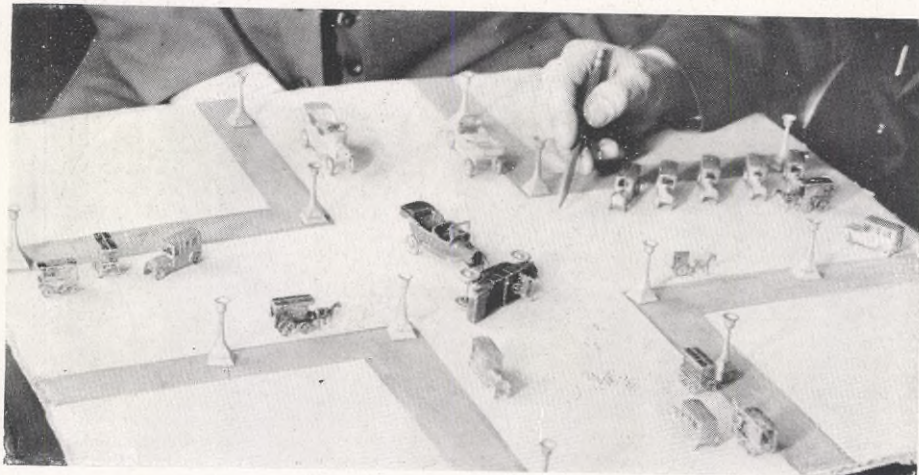

Foto. Borg Mesch, Kiruna.
FÖRSTA ELEKTRISKA INSPEKTIONSTÅGET KIRUNA—GELLIVARE avgår från Kiruna d. 3 mars.

Den elektriska driften på banlinien Kiruna—Gellivare har nu upptagits. Det första tåget passerade linien den 3 mars, varvid allt visade sig fungera på ett fullt tillfredsställande sätt. Tåget var lastat med 835 ton, vilken vikt sedan ökats med ytterligare 50 %, samt framkom i rätt tid. Vid provturen medföljde ett antal inspektionsledamöter.

Per J. G. 1918.
DEN FÖRÖLYCKADE BÄRGNINGSÅNGAREN "ARGO".
Text å sid. 398.

Vidst. bild: ETT NYTT AMERIKANSKT UPPSLAG FÖR UTREDANDE AV GATUTRAFIK-OLYCKOR, antaget vid polisdomstolen i Washington. En tjänsteman där har upfunnit anordningen, som omfattar modeller av alla slag af fordon och vilka, liksom vid fartygskollisionsutredningar, klart demonstrera det faktiska läget vid en olycka.
Text å sid. 398.

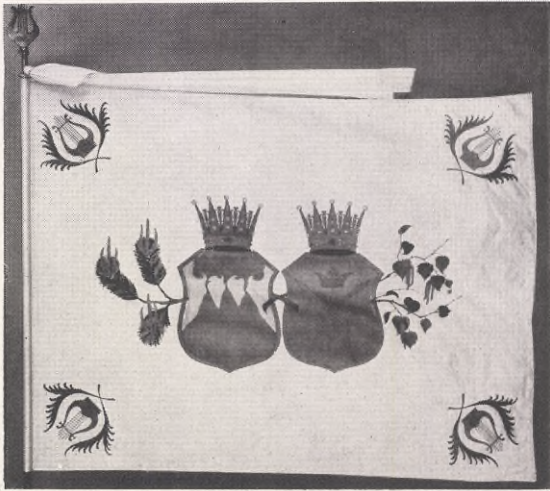

Foto. E. Finn, Uppsala.

Klitche: Ernst Silfversparre.

VÄSTMANLAND—DALA NATIONS I UPPSALA NYA FANA, skänkt av "Kvinnor i Dalarne", tecknad av Anders Zorn och utförd av Licium i Stockholm.

Sekreteraren i kinesiska generalpoststyrelsen herr Erik Nordström, som med sin familj vistats i Sverige på ett års semester, avreser i dagarna åter till Kina. Herr Nordström, som under sin tidigare vistelse i Kina vid upprepade tillfällen därifrån sänt Hvar 8 Dag intressanta och värdefulla bidrag i ord och bild har nu vid sin utresa välvilligt lovat oss ett fortsatt medarbetarskap.

*

Folkomröstningen i Sönderjyllands andra zon, i vilken som bekant den av tyskar och danskar så lidelsefullt omstridda staden Flensburg ingår äger rum den 14 mars. Ju närmare den avgörande dagen kommit, dess starkare har spänningen blivit inom de båda kämpande lägren och dess häftigare deras agitation.

Söndagen den 7 mars firades i Köpenhamn som "Flensburgs dag" med en imponerande demonstration som ett uttryck för det danska folkets samfälliga önskan att återförvärva till Danmark den andra omröstningszonen och i främsta rummet staden Flensburg. Demonstrationen inleddes med ett fulltaligt besök och av stark

Foto. Jønger. Skåm.

Klitche: Ernst Silfversparre.

HERR ERIK NORDSTRÖM MED MÅKA OCH BABY, ha i dagarna återvänt till Kina efter en ett års semester i hemlandet. Herr Nordström har vid många tillfällen insänt förträffliga skildringar jämte fotografier från det fjärran landet i Östern och har tillförsäkrat oss nya bidrag från penna och kamera.

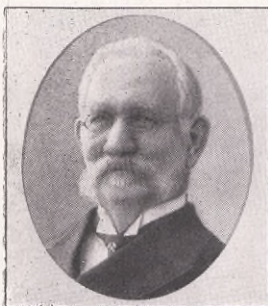
patriotisk stämning präglad opinionsmöte i Cirkus, varefter ett folktåg räknande ett hundratusental deltagare drog genom staden. Tåget, i spetsen för vilket veteranerna från 1864 års krig fått sig plats beredd, tog vägen genom "Ströget", Bredgade, och Frederiksgade fram till Amalienborgs slott. Slottsplatsen fylldes av demonstranterna, vilka unisont uppstämde "Der er et yndigt land" och "Kungssången". När konungen och drottningen trädde ut på slottsbalkongen hälsades de med stormande hänförelse av folkmassorna. I det tal konungen vid tillfället höll betygade han, att han med hänsyn till omröstningsfrågan fullt ut delade de känslor, som besjälade de demonstrerande. Tåget satte sig efter nya hyllningar för konungen i rörelse från Slottsplatsen, vilken dock åter och åter fylldes av nya folkskaror, inför vilka konungen ännu en gång trädde fram, upprepande sin tidigare givna försäkran.

FLENSBURGSDAGENS STORA DEMONSTRATIONSTÅG FÖR OMRÖSTNINGEN I ANDRA ZONEN PÅ AMALIENBORGSPLATSEN I KÖPENHAMN. Konung Christian (X) talar. — Efter fotograf.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

S. L. TÖRNOVIST.
*Professor. — Lund.
 80 år 6 mars.**

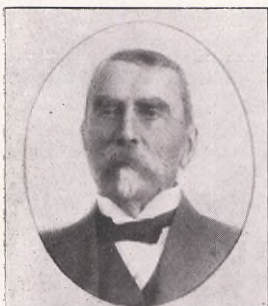
J. O. HAGSTRÖM.
*Kontr.-prost. Kyrkoherde.
 V. Emtervik. 60 år 21 mars.**

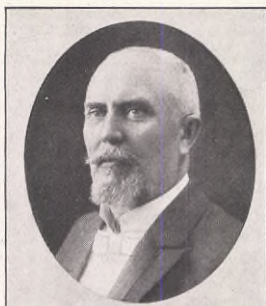
J. G. A. AF JOCHNICK.
*Generaldirektör. — Stockholm.
 50 år 20 mars.**

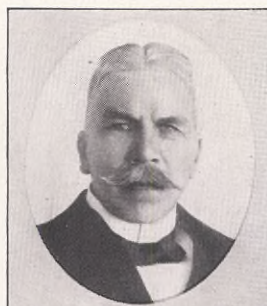
J. A:N HERBERT.
*Rektor. — Hjo.
 50 år 13 mars.**

C. E. NORDSTRÖM.
*F. d. Disponent. — Skellefteå.
 70 år 21 mars.**

N. A. EWALD.
*F. d. Överinspektör. — Malmö.
 65 år 17 mars.**

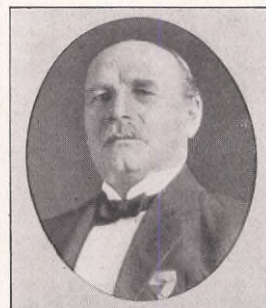
C. L. ALMQVIST.
*Godsägare. — Algö.
 60 år 14 mars.**

C. A. ECK.
*Direktör. — Partille.
 50 år 9 mars.**

J. H. HULTIN.
Jägmäst. Intend. v. St. Kopparb. a.-b. - Falun. 60 år 12 mars.

T. LÖFGREN.
*Musiklärare. — Hall.
 60 år 11 mars.**

F. V. JONSSON.
*Disponent. — Storängen.
 50 år 12 mars.*

A. C. SÖDERQVIST.
*Konsthandlare. — Göteborg.
 50 år 16 mars.*

R. FJETTERSTRÖM †.
*Kontr.-prost. Kyrkoherde.
 Vadstena. F. 38. † 1 mars.**

C. A. OLSSON.
*F. d. Major. Justerare.
 Kalmar. F. 44. † 29 febr.**

B. O. SÄFWENBERG †.
*Kamrer. — Gävle.
 F. 66. † 4 mars.**

F. A. STREIFFERT †.
*Handlande. — Halmstad.
 F. 73. † 24 febr.**

* Data å nästa sida.

C. G. SPARRE †.
Greve. Godsägare. — Åsunds-
holm. F. 59. † 26 Febr.

H. W. VON PHILP †.
Prakt. Läkare. — Stockholm.
F. 77. † 4 mars.*

A. O. CLASON †.
Fotograf. — Göteborg.
F. 78. † 4 mars.*

Porträtt till veckans Porträttgalleri

böra vara av möjligast sena datum för att införas.

Uppgifter till porträtt

böra ansluta sig till frågeformulär från redaktionen. Särskilt påpekas nödvändigheten av att alla förnamn angivas med tilltalsnamnet helt utskrifvet och understrukt. Förbiseende härutinnan utelämnas biograf.

Porträtt och biografi

Införas efter begäran från Redaktionen, som också bär kostnaderna. Förslag emottagas gärna.

SVEN TÖRNQVIST. Stud. 58, fil. d.r. 65, doc. i paleontologi v. Lunds univ. 65, lekt. i naturahist. o. kemi v. Gävle h. elem.-lärov. 67, v. Lunds h. allm. lärov. 82, tillika doc. i geologi v. Lunds univ. 83; prof. n. h. o. v. 02.

OSKAR HAGSTRÖM. Stud. 79, prästex. 83, prästv. s. å., past. v. Åkerbr.-kol. Hall, 91, kyrkoh. i V. Emtervik 10, kontr.-prost i Fryksdals kontr. 17. Ordf. i pens.-nmd. 15, insp. f. föreläs.-anst. 18. ordf. i kyrkog.-komm. s. å. Riksförsäkr.-anst. ombud 17, styr.-led. i Värml. e. banks avd.-kontor 18. Utg. "Critical researches on the Potamogetons" (i Vet.-akad. handl. 1916).

ADOLF AF JOCHNICK. Ulltn. v. Skarab. reg. 91, ltn. 95, i res. 1900. Verkst. dir. i försäkr.-bol. Standards sv. avd. 92-99, i Sv. livförsäkr.-anst. Trygg 99-13, i återförsäkr.-bol. Atlas 07-13. Sdn sistn. är generaldirektör o. chef f. Pensionsstyr. Ordf. i Riksbanksfullm. sdn 17; led. av Pensionsfondsfullm. sdn 13, dess ordf. Ordf. i 1917 års bankkomm. Biografi o. helsid.-portr. årg. XVII:11.

JOHN HERBERT. Stud. 93, efter akad. studier i Uppsala vik. lärov.-adj. o. 0, förestånd. f. Hjo samskola; sdn 13 rektor v. Hjo komm. mellanskola. Led. av kyrkoråd, skolstyr., barnav.-nmd.

C. E. NORDSTRÖM. Anst. i Bure såg. a.-b. 71, senare dess disponent o. chef t. 07. Repres. f. Brand- o. Livförsäkr. a.-b. Svea; led. av styr. f. Sundsv. e. banks avd.-kontor. Revisor f. Skellefteå stads räkensk., i sprit a.-b. där samt i ett antal ensk. bolag.

ALFRED EWALD. Elev v. Stat. järnv. 71, telegr. 74, stat.-skr. 76, stat.-insp. i Höbr. 96, i Arliv. 1909, överinspektör i Malmö 08-18.

LUDVIG ALMQUIST. Stud. 79; äg. egend. Alnäs i Söderm. l. Ordf. i komm.-nmd. o. st. sdn 94; på sin tid under 20 år ordf. i vägstyr. o. tax.-nmd.

CARL ECK. Prakt. v. unga år i Amerika samt grund. 94 firman Roth & Eck i Chicago o. några år senare firman Eck dynamo & Motor works i N. Y. vilken firma ombild. t. bolag 07, överflyttade sistn. år t. Sverige o. grundl. i Partille en motorfabrik som under hans framsynta o. kraftiga ledning vunnit omfattning såsom en av landets största i branschen. Fabriken ombild. 17 t. a.-b. med E. som verkst. dir.

Forts. fr. sid. 394.

I paviljongen funnos också en del bostadsvåningar och genom branden torde ett fyrtiotal personer, däribland engelske härvarande militärattachén, överste Robertson med familj, ha blivit husvilla och därförutom gjort stora ekonomiska förluster. Även den stora mängd tennisspelare, däribland konungen, en av tennishallens flitigaste besökare, fingo genom branden sina speltillbehör förlorade. Likaså blevo en mängd dyrbara konstsaker, som förvarades i hallen, lågornas rov.

Dagen efter eldsvådan avlade konungen ett besök på brandplatsen.

Text till bild å sid. 395.

En ohyttig sjöolycka har av allt att döma inträffat på Östersjön under den svåra storm, som rasade för några dagar sedan. Det torde nämligen med största sannolikhet ha inträffat att Bärnings- och Dykeribolaget Neptuns ångare "Argo", som den 3 mars på kvällen avgick från Simrishamn med Kalmar som mål och som sedan dess ej på något sätt avhört, gått under med man och allt i den orkanartade västliga stormen denna natt. Besättningen utgjordes av fjorton personer, inberäknat fartygets befälhavare, kapten Ernst Malmberg från Kalmar, en av Neptunbolagets äldsta och pålitligaste trojänare, samt styrman Ernst av Geijerstam, en son till författaren Gustaf av Geijerstam, och likaledes bosatt i Kalmar.

Neptunbolaget har givetvis gjort allt vad kunnat göras för att efterforska fartyget och dess besättning. Av ett av de utsända paningsfartygen, bärgningsångaren "Herakles" har också, sydost om Karlskrona utanför Utklippan fyr, påträffats en manlös båt, illhörig "Argo" samt en del bräder, som troligen också härröra från samma håll. Senare har ytterligare ingått meddelande från Mörbylånga att "Argos" större livbåt flutit i land vid Grönhögen på södra Öland, vattenfylld och fullkomligt tom. Allt hopp om att ångare och besättning dock på något sätt räddats kan därmed anses vara utslutet.

THEODOR LÖFGREN. Sedan 82 musiklär. v. Åkerbrukskolonien Hall, har han väckt intresse f. sin musikundervisning och på så sätt i hög grad bidragit t. framgång f. det uppfostringsarbete som vid den stora anstalten bedrivs.

RUDOLF FJETERSTRÖM †. Stud. 56, prästv. 62, past.-ex. 71, reg.-past. v. F. Livgren-reg. 71, kyrkoh. i Ö. Ryd 74, i Vadstena sdn 86, kontr.-prost i Dals kontr. 97. Folksk.-insp. 81-92, insp. f. allm. lärov. 89-05, ordf. i samskolestyr. 06-11. Ordf. i stadsfullm. t. 17, ordf. i dir. f. Vadst. hosp. o. f. Dövstumskolan 87, v. ordf. i lasar.-dir. 89.

CARL OLSSON †. Ulltn. 69, kapl. v. Gottl. inf.-reg. 89, major i an 01. Justerare i Gottl. l. 95, i Kalmar l. 10; mångårig led. av hushålln.-sällsk. förvalt.-utsk. Intresserad skyttevän, en av slutt. av friv. skyttef. en., ordf. i Kalmar skyttegille t. 20. Arkeolog. forskare, särsk. ang. Gottl. minnesmärken.

OTTO SÄFVENBERG †. Stud. 84, Utg. fr. Utluna lantbr.-inst. 87, anst. v. Gysinge bruk 99-07 sdn sistn. är kamrer v. Gävle stads belysn.-verk. Intresserad f. idrott o. skytterörelsen; framst. delt. i skytteälv; mästerekytt 10 o. 17. Sdn 04 sekr. i Gävleb. skytteförb. verkst. utsk., förb. repres. i överstyr. sed. 06, sdn 19 skjutchef. Mångårig led. av Gävle idrottsfören. styr. o. styr. f. Strömdalens idrottsplats.

AXEL STREIFFERT †. Deleg. i den 01 start. firman S. & Johanson i Halmstad. V. ordf. i styr. f. Htads minuthand.-fören. 08-10. Stadsrevisor 04-08.

HENRY VON PHILP †. Stud. 99, med. lic. 09; prakt. läk. i Stockholm. G ft 07 m. Greta Strindberg, en dotter t. August Strindberg i hans äktenskap m. Sirl von Essen och som omkom v. Malmslättsolyckan 12.

ALF CLASON †. Utövade under många år fotografirörelse, speciellt f. pressen och var en god medarbetare även i vår tidning. Hans påpasslighet och fackkunskap i förening med ett vinnande uppträdande gjorde honom såsom fotograf eftersökt och alltid gärna sedd.

Sannolikt har katastrofen försäkrats av att "Argo" råkat ut för någon maskinskada eller på annat sätt blivit redlös och alltså ej kunnat hålla den svåra sjön och platsen för olyckan torde säkerligen vara att söka i farvattnen vid Utklippan. Ångaren, som fört hette "Dwina", mätte 130 brutto- och 45 nettoton. Den var byggd av järn i Rostock 1869 och alltså rätt gammal.

Text till bild å sid. 395.

Polisen i Washington begagnar sig i och för klarläggande av olyckshändelser, stående i samband med gatutrafiken, av en demonstrationsapparat, bestående av en skiva med därå markerad gatukorsning samt en samling miniatyrmodeller av alla i trafiken förekommande olika slags fordon. Det har visat sig, att vittnena och övriga i saken inblandade haft mycket lättare att med denna apparat åskådliggöra händelseförloppet vid gatulyckor, än när de lämnat endast muntlig redogörelse därför.

Hvar 8 Dags

Kvartals-abonnenter

erinras om att tiden nu är inne för ny prenumeration, som mottages å varje postanstalt samt hos alla hrr bokhandlare och tidningsförsäljare. - -

Efter fotografi. **PRESIDENT DESCHANEL I BORDEAUX.** Presidenten hälsar flickor från Elsass-Lothringen vilka nedlagt en minneskrans vid monumentet över 1871 stupade.

Under den senaste tiden har det vid upprepade tillfällen kommit till rätt elakartade uppträden mellan medlemmar av de i Tyskland varande interallierade övervakningskommissionerna å ena sidan och tyska civil- eller militärpersoner å den andra. I en del fall torde främlingarnes utmanande hållning hava framkallat de beklagliga händelserna, i andra har den tyska nationalkänslan tagit sig uttryck i främlingsfientliga demonstrationer, vilka understundom urartat i personliga förnärmelser och handgripligheter. En ytterst ledsam

och det franska sällskapet bereddes tillfälle att lämna lokalen.

Från de tyska myndigheternas sida har gjorts allt för att på ett tillfredsställande sätt reda upp den ledsamma affären. Det tyska utrikesministeriet har till den franska ententemissionen i Berlin framfört sitt beklagande av händelsen. Riksförsvarsministern Noske har därjämte låtit arresteras prins Joachim Albrecht. Denne är icke, som i dagspressen angivits, exkajsårens son utan hans syssling.

Efter fotografi. **HERTZOG ALFONS AV OPORTO.** Exkung Manuels farbror, f. 1865, nyligen avliden.

Över porträtt. **PRINS JOACHIM ALBRECHT AV PREUSSEN,** exkajsårs Wilhelms syssling och icke att förväxla med prins Joachim, den yngste exkajsårs-prinsen. Prins Joachim Albrecht har i dagarna arresterats tillfölje ett uppseendeväckande uppträde emot ententeofficerare å Hotel Adlon i Berlin.

Efter fotografi. **GENERAL JOSEF HALLER,** den polske anti-bolschevist-arméledaren.

BOHAGET SÅLT.

MAN FÅR SJÄLV BÅRA HEM BRÄNSLE FRÅN SKOGARNA I TRAKTEN.

Efter fotografier.

Herr Folke Bökman en av de många svenskar som på ort och ställe tagit personlig del i hjälparbetet för det nödlidande Wien och i dagarna återvänt till Sverige med en kontingent av 550 krigsbarn, har ställt till vårt förfogande ett antal bilder, avspeglade det rådande eländet i den österrikiska huvudstaden. — Jag har, skriver hr Bökman i det fotografierna åtföljande brevet, sett fruktansvärd nöd i San Francisco, i Cairo, i London och Paris, men aldrig någonsin ett motstycke till den nu i Wien rådande.

Man svälter långsamt och obönhörligt ihjäl. Med den förfärliga svälten förenar sig en lika fruktansvärd köld, mot vilken man icke kan skydda sig på grund av den knappa vedtillgången och bränslets oerhörda dyrhet. Veden säljes efter vikt till ett pris av 2—3 kr. pr kg. Jag känner många familjer, som icke veta varifrån de skola få det nödvändigaste för det dagliga livsbehovet. Professorer, läkare, högre officerare och tjänstemän hava tigit mig om kläder och skodon till sina barn. Svenskarne hava ut-

fört ett storartat hjälparbete här nere genom sina organisationer "Rädda Barnen", "Röda korset" och "Tagesheim" vilka dock för sin fortsatta verksamhet äro i största behov av ytterligare pänningunderstöd hemifrån. Mätte den svenska allmänheten beakta detta och icke förtrötts i sin välsignelsebringande givmildhet. —

Efter fotografier.

ETT FORNTIDA GOTT HEM VID DEN KNAPPA MÅLTIDEN.

Eftertryck av text eller illustrationer i HVAR 8 DAG utan angivande av källan förbjudes vid laga påföljd.
För Berättelser och Historietter gäller ovillkorligt förbud.